

Johann Wolfgang von Goethe

Prometheus

Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832) er tysk forfatter. Digtet *Prometheus* er fra 1773 og skrevet i den periode i tysk litteratur (ca. 1769-1786), der fik betegnelsen *Sturm und Drang*. *Sturm* (storm) pga. disse unge forfatters stormfulde oprør imod det bestående system. *Drang* (trang eller længsel) pga. forfatterens trang til og længsel efter individuel frihed og frigørelse fra konventioner. *Sturm und Drang* er kendetegnet ved store følelser, overskridelse af eksisterende grænser og dyrkelse af geniet.

Prometheus

Bred kun dine Skyer, o Zeus,
 over din Himmel,
 og øv dig paa Ege og Bjergtoppe
 ret som en Dreng,
 5 der hugger Hoved af Tidsler!
 Min Jord, den maa du
 dog lade staa,
 og min Hytte, som du ej har bygget,
 og min Arne,
 10 hvis Glød
 du ikke mig under.

Jeg veed intet uslere under Solen
 end I Guder!
 Kummerligt nære I
 15 eders Højhed
 af Offergaver
 og Bønners Aande.
 I vilde lide Nød,
 hvis ikke Børn og Syge
 20 haabed som Daarer.

Da jeg end var Barn,
 ikke vidste hvorfra og hvortil,
 vendte jeg mit forvildede Øje
 mod Solen, som var deroppe
 25 et Øre til at høre min Klage,
 et Hjerter som mit, til at føle
 for den, som led.

- Hvem hjalp mig
mod Titanernes Overmod?
30 Hvem frelste mig fra Døden
og fra Trældom?
Har du ikke selv udrettet det alt,
helligt glødende Hjerte?
Men ung og god bedrog du dig selv,
35 sendte inderlig Tak
til de Sovende deroppe!

ILL. 14: Arno Breker: *Prometheus*, 1934. Arno Breker var en af Adolf Hitlers favoritbilledhuggere. Han lavede i 1939 en allegorisk skulptur over ånden i nazistpartiet, *Die Partei*, der lignede hans fakkelbærende Prometheus til forveksling.

- Jeg ære
Har du
den Æn
40 Har du
den Son
Har ikk
og den
smedet
45 mine H

- Du troe
jeg skul
og fly ti
fordi ik
50 blev Vi
Her sid
i mit eg
En Slæg
som ska
55 som ska
og ikke
ligesom

- 40 Fra
Vi fæ
I Perle
Med F
Paa
Som
Og
Til
50 Med
IV

- ILL. 15:
sen foran

Jeg ære dig? Hvorfor?
 Har du nogensinde lindret
 den Ængstedes Smerte?
 40 Har du nogensinde stillet
 den Sorgfuldes Taarer?
 Har ikke den almægtige Tid
 og den evige Skæbne
 smedet mig til Mand
 45 mine herrer og dine?

Du troede maaske,
 jeg skulde trættes ved Livet
 og fly til Ørkenen,
 fordi ikke alle de unge Drømme
 50 blev Virkelighed?

Her sidder jeg og danner Mennesker
 i mit eget Billed.
 En Slægt, der skal være mig lig,
 som skal lide og græde,
 55 som skal nyde og juble,
 og ikke bryde sig om dig
 ligesom jeg.

ILL. 15: Paul Howard Manship: *Prometheus*, 1934. Skulpturen er opstillet på pladsen foran skyskraberkomplekset Rockefeller Center i New York.